

Sağlık Personelinde Stetoskop Kulaklığının Dış Kulak Yolu Mikrobiyotasına Etkisi Var mı?

Nevin İnce¹, Emel Çalışkan², Yasemin Çakır¹, Özge Kılınçel³

¹Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Düzce

²Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Düzce

³Düzce Atatürk Devlet Hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Düzce

GİRİŞ VE AMAÇ: Bu çalışmada stetoskobun kulağa takılan aparatlarının sağlık personelinin dış kulak yolu mikrobiyotasına etki edip etmediği ve personelin dış kulak yolunda hastane enfeksiyonu etkeni olan bakterilerin kolonizasyonuna bakılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM: Çalışmamız Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde Eylül-Aralık 2017 tarihleri arasında, çalışmaya katılmayı kabul eden 156 sağlık personeli ile yapılmıştır. Çalışanlara demografik verileri ile birlikte, stetoskop kullananlarda ortak stetoskop kullanma alışkanlığı, kulağa takılan aparatı dezenfekte etme sıklığı gibi anket soruları sorulmuş, sağ-sol dış kulak yolundan alınan sürüntü örnekleri taşıma besiyerleri ile Mikrobiyoloji Laboratuvarı'na getirilmiştir. Örneklerin ekimi ve inkübasyonu uygun şartlarda yapılmıştır. Kültür plaklarında koagülaz negatif stafilokok, basillus ve difteroidlerin tek başına ya da birlikte üremeleri normal mikrobiyota olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Yaş ortalaması 30,4±6,2 olan toplam 156 sağlık çalışanın 46 (%30)'sı hiç stetoskop kullanmadığını bildirmiştir. Sağ ve sol kulak birlikte değerlendirildiğinde, ankete katılanların 128 (%82,1)'inde normal mikrobiyotanın ürettiği görülmüşken, 25 (%16)'inde hiç bakteri üremesi saptanmamış, ikisinde (%1,3) *Pseudomonas aeruginosa*, birinde (%0,6) *Acinetobacter baumannii* ürettiği görülmüştür. *P.aeruginosa* üremesi saptanan iki çalışan da doktor olup, ortak stetoskop kullanma alışkanlıklarının bulunduğunu, stetoskoplarının kulak aparatlarını sık dezenfekte etmediklerini ve stetoskop kullanmaya başladıktan sonra dış kulak yolu enfeksiyonu geçirdiklerini bildirmişlerdir. *A.baumannii* üremesi saptanan çalışan ise yoğun bakımda görevli temizlik personeli idi. Stetoskop kullanma ya da kullanmamanın sağ-sol kulakta bakteri üremesini etkilemediği saptanmıştır ($p>0.05$). Stetoskop kullananlarda kulağa takılan aparatı dezenfekte etme sıklığının ise hemşirelerde doktorlardan anlamlı şekilde yüksek olduğu bildirilmiştir ($p<0.05$). Anket sonuçlarının tamamı Tablo 1'de gösterilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Çalışmada iki sağlık çalışanın *P.aeruginosa* üremesinin olması, her iki çalışanın da sık dezenfeksiyon uygulamamaları ve ortak stetoskop kullanma alışkanlıklarının olması, stetoskopların temizlik kurallarına dikkat edilmediğinde enfeksiyon etkenlerinin bulaşında kaynak olabileceğini düşündürmüştür. *A.baumannii* ile kolonize olduğu saptanan çalışanın yoğun bakımda görevli temizlik personeli olması ise yoğun bakımlarda sık saptanan bu etkene karşı önlemlerin artırılması gerektiğini göstermiştir. Çalışanlara ait stetoskopların kulak aparatlarından kültür yapılmaması çalışmanın kısıtlılığıdır.

Anahtar Kelimeler: Dış kulak yolu mikrobiyotası, sağlık çalışanı, stetoskop.

Anket verilerinin değerlendirilmesi (n/%)

Anket Parametreleri		n	%
Cinsiyet	Kadın	103	66
	Erkek	53	34
Meslek	Doktor	81	52
	Hemşire	54	34
	Temizlik Personeli	12	8
	Diğer	9	6
Hastanede Çalışma Süresi	<1 yıl	20	13
	1 - 3 yıl	43	27
	>3 yıl	93	60
Çalıştığı Birim	Dahili Servisler	88	56
	Cerrahi Servisler	25	16
	Yoğun Bakım Üniteleri	25	16
Stetoskop Kullanma Durumu	Kullananlar	110	70
	Kullanmayanlar	46	30
Stetoskop Kullananlarda Stetoskobun Kulak Aparatını Temizleme Durumu	Hiç Temizlemeyenler	41	37
	Bazen Temizleyenler	42	38
	Sık Temizleyenler	27	25
Ortak Stetoskop Kullanma Durumu	Evet Kullanırım	86	78
	Hayır Kullanmam	24	22
Stetoskop Kullanımından Sonra Kulak Yolu Enfeksiyonu Geçirme Durumu	Evet Geçirdim	11	10
	Hatır Geçirmedim	99	90
Şu Anda Dış Kulak Yolundaki Ağrı, Kaşıntı Durumu	Evet Var	10	9
	Hayır Yok	100	91